

انتظار نابجا از دانش صرف و نحو در درک و فهم متون عربی

چکیده محتوایی

بیان مدعا (حجت الاسلام امیر امینی): تردیدی وجود ندارد که اطلاع از علوم ادبی از جمله ابزارهای ضروری برای دستیابی به محتوای متون، و درک صحیح آنها می باشد و لیکن همانطور که اشاره شد تحقق این خواسته معلول عوامل دیگری نیز می باشد، که شاید مهم ترین آنها را بتوان ممارست زبانی و مهارت در تطبیق دانست، و منظور از تطبیق همانطور که اشاره شد، برخورد واقعی با متن، و تحلیل و تفسیر متون قرآنی، روایی، فقهی، تفسیری، و... می باشد، و اکتفاء به درس تجزیه و ترکیب ما را به مقصود نمی رساند، و به دلیل فارسی شدن بسیاری از متون، و نیز عدم مهارت کافی اساتید سایر دروس همچون فقه، اصول، تفسیر، کلام و... به مهارت های ادبی - صرفی، لغوی، نحوی، بلاغی و... - این امر محقق نمی شود، و تا زمانی که به همه عوامل تاثیرگذار توجه نشود، نباید از فراگیران درس نحو انتظار معجزه داشت.

ناقد اول (حجت الاسلام حسین شیرافکن): یکی از اشکالات اساسی این است که اشکالی که مطرح می شود یک چیز است و پاسخی که برای تبیین آن داده می شود چیز دیگری است. اشکال اساسی این است که این همه ادبیاتی که دانشجوی و طلبه می خواند نمی تواند ایشان را در درک و فهم متون کمک کند. مدعا این است که چرا ادبیات عرب را می خوانند اما نمی توانند متن را بفهمند نه اینکه چرا نحو را می خوانند نمی توانند متن را بفهمند، چون فقط نحو نیست، صرف و بلاغت را نیز باید خوب مطالعه کنند. شایسته بود در بعضی موارد آدرس منابع را اشاره می کردید. ترجمه مقدم هست یا ترکیب؟ شما از بعضی مطلب آوردید که ترجمه مقدم هست و از بعضی دیگر مطلب آوردید که ترکیب مقدم هست. معنای اجمالی سپس ترکیب و بعد از آن معنای تفصیلی مطلوب است. مقاله ای را تدوین کنید که غیر از مباحث ادبی چه چیزی تاثیر دارد در فهم متون، هیچ کس نمی گوید که نحو تاثیر دارد اما بلاغت تاثیر ندارد یا نحو تاثیر دارد اما صرف ندارد. بهتر است که آسیب شناسی شده و این آسیب شناسی ها در مقاله تبیین گردد.

ناقد دوم (حجت الاسلام سعید عبیری): اگر بخواهیم علم صرف و نحو را به صورت کامل و درست تدریس کنیم قطعاً ساختار و نظام آموزشی ما این اجازه را به ما نمی دهد. یک مهارت در علم نحو، این است که بتوان برای جمله های بدون اعراب، اعراب گذاری کرد که متأسفانه در این زمینه کتابی نداریم. یک مهارت دیگر در علم نحو، ایجاد یک جمله یا بیان یک جمله هست که برای این هم هیچ برنامه ای وجود ندارد. بایستی ساختار به گونه ای شود که بر علوم تمرکز شد به طوریکه برای هر علمی سالی مشخص شده و بر آن علم تمرکز شود. این مقاله، مقاله بسیار خوبی است چون مهم ترین دغدغه را حل می کند. در بحث آموزش تمام توانمان فقط صرف رساندن مفاهیم می شود. اگر یک نظام آموزشی بسیط تدوین شود می توان علوم را بسیار بهتر و جامع تر آموزش داد، یکی از دلایلی که باعث بوجود آمدن این مشکلات شده است این است که ما به شده کمیت گرا شده ایم. در مقاله بایستی صورت مسئله را درست کرد چون ادبیات عرب متهم است و برای حل آن بایستی چند کار را انجام داد، تمرکز ایجاد شود، اساتید باید بدانند که نسبت به صرف و نحو چه کاری را باید انجام دهند، کتاب هایی که تالیف می شود بر همین مهارت ها متکی باشد. مدیر کرسی (حجت الاسلام علیرضا بابایی): ایشان با طرح پرسش های حضار و سایر مطالب طرح شده توسط ناقدین و جمع بندی نهایی، به حسن ختام این کرسی پرداختند.